

KOMISSION VASTAUKSET

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN ERITYISKERTOMUKSEEN

Data yhteisessä maatalouspolitiikassa –
Massadatan hyödyntämätön potentiaali
toimintapolitiikan arvioinnissa

Sisällys

I. JOHDANTO KOMISSION VASTAUKSIIN.....	2
II. KOMISSION VASTAUKSET TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN KESKEISIIN HUOMAUTUKSIIN.....	3
1. Datavetoinen yhteinen maatalouspolitiikka.....	3
2. Vähäisestä datavajeesta huolimatta komissiolla on riittävästi tietoa, joiden pohjalta se voi laatia vaikutustenarvioinnin ja ehdottaa tarkoituksenmukaisia toimintapolitiikkoja	3
3. Maatalouden kirjanpidon tietoverkko on yksi keskeisistä dataresursseista.....	4
4. Kyselytutkimuksista yksityiseen anturidataan.....	4
5. Euroopan tilintarkastustuomioistuin pitää hyvänä käytäntönä, että dataan tarjotaan keskitetty pääsy	5
III. KOMISSION VASTAUKSET TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN SUOSITUKSIIN.....	5
1. Suositus 1 – Laaditaan kehys yhdenmukaiseen hallinto- ja valvontajärjestelmään perustuvan eritellyn datan käyttöön.....	5
2. Suositus 2 – Lisätään datalähteiden hyödyntämistä ja kehitetään niitä toimintapolitiittisten tarpeiden täyttämiseksi	5

Tässä asiakirjassa esitetään Euroopan komission vastaukset Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen huomautuksiin [varainhoitoasetuksen](#) 259 artiklan mukaisesti, ja se julkaistaan yhdessä erityiskertomuksen kanssa.

I. JOHDANTO KOMISSION VASTAUKSIIN

Komissiolla on suuria määriä dataa yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) suunnittelua, seuranta ja arviointia varten. Tämä data on tulosta aiemmista ja nykyisistä pyrkimyksistä kerätä ja käyttää suurta datavalikoimaa (YMP:n) syklin eri vaiheissa: analysoinnissa, toimintapolitiikan suunnittelussa, vaihtoehtoisten toimintapolitiikkojen vaikutusten arvioimisessa, toimintapolitiikan täytäntöönpanossa ja sen seurannassa, tarkastuksissa ja arvioinneissa mutta myös muilla aloilla, kuten kansainvälisissä neuvotteluissa, viestinnässä ja resurssien hallinnassa.

Koska YMP:n toimintapolitiittiset tavoitteet ovat muuttuneet vuosien mittaan, myös tietotarpeet ovat muuttuneet ja laajentuneet koskemaan myös muita näkökohtia, muun muassa maataloutta ja ympäristöä koskevia muuttujia, päästöjä ja bioenergiaa. Näitä tietoja käytetään päivittäin maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosastossa (AGRI-pääosasto) ja koko komissiossa, mutta niitä käytetään laajemmin vaikutustenarviointien suorittamisen yhteydessä. Viimeisin tulevaa YMP:tä koskeva vaikutustenarviointi perustui ennennäkemättömään määrään tietoja, monenlaisia tutkimuksia, arviointeja, mallinnusvälineitä ja edistyneitä menetelmiä määrällisten ja laadullisten tietojen keräämiseksi ja vaihtoehtojen asettamiseksi paremmuusjärjestykseen sekä kattavaan ja laaja-alaiseen yksiköiden väliseen työhön, johon osallistui AGRI-pääosastossa ja komissiossa yli vuoden ajan kymmeniä kollegoita. Komissio on tehnyt useita aloitteita, jotta olemassa olevaa dataa voitaisiin hyödyntää paremmin ja jäsenvaltioiden datan jakaminen helpottuisi.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa massadatan käytöstä komissiolla todetaan olevan suuri määrä dataa, ja kertomuksessa tutkitaan, hyödyntääkö komissio sitä tehokkaasti. Kyseinen kertomus on merkityksellinen ja oikea-aikainen, sillä digitaaliteknologian kehitys tuottaa eksponentiaalisia määriä dataa. Komissio hyväksyy tilintarkastustuomioistuimen kehotuksen hyödyntää paremmin jäsenvaltioilla olevaa eriteltyä dataa ja kerätä ja integroida nämä ja muut uudet datalähteet, jotta jäljellä oleva datavaje voidaan paikata. Komissio jatkaa myös työtä datan jakamisen ja integroinnin esteiden poistamiseksi sekä välityspalvelinten ja mallinnusmenetelmien kehittämiseksi.

Datan suuren määrän, asiaankuuluvien välineiden ja menetelmien sekä kokeneiden ja ammattitaitoisten virkamiesten ansiosta komissio on voinut arvioida tämän laajan toimintalohkon tuloksellisuutta, korjata perusteellisten vaikutustenarviointien avulla puutteita ja kehittää näyttöön perustuvia toimintapolitiittisia ehdotuksia.

Kaikkien yritysten ja elinten tavoin tulevien vuosien todellinen ja suurin haaste on data- ja digitaalisen vallankumouksen yhteydessä tuotettavan massadatan saatavuuden ja käytön parantaminen lukuisilla esineiden internetiin kytketyillä laitteilla ja antureilla. Komissio investoi voimakkaasti puitelainsäädäntöön (esim. datasäädös, datahallintosäädös, tekoälysäädös), kohdennettuun tutkimukseen ja tarvittavien infrastruktuurien perustamisen edellyttämään rahoitustukeen.

Komissio hyväksyy kaikki suositukset.

Tilintarkastustuomioistuimen suorittaman tarkastuksen valmistumisen jälkeen joillakin keskeisillä aloilla on tapahtunut lisää edistystä:

- Siirtyminen maatalouden kirjanpidon tietoverkosta (FADN) maatalojen kestävyyttä koskevaan tietoverkkoon (FSDN) edistyy nopeasti Pellolta pöytään -strategian mukaisesti. Jäsenvaltioiden kanssa käytävät keskustelut ovat tiivistyneet, ja komission hyväksyttäväksi valmistellaan ehdotusta uudesta FSDN-perussäädöksestä.

- Yhdennettyyn hallinto- ja valvontajärjestelmään (IACS) liittyvät täytäntöönpanosäädökset ja delegoidut säädökset ovat valmistumassa, ja niistä äänestetään tai ne hyväksytään pian. Niihin sisältyy tietoja uudesta pinta-alamonitorointijärjestelmästä.
- Luonnoksesta seurannassa ja arvioinnissa käytettävää dataa koskevaksi täytäntöönpanoasetukseksi on keskusteltu jäsenvaltioiden kanssa komiteoissa ja asiantuntijaryhmissä, ja se on tarkoitus hyväksyä vuoden 2022 puoliväliin mennessä.

II. KOMISSION VASTAUKSET TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN KESKEISIIN HUOMAUTUKSIIN

1. Datavetoinen yhteinen maatalouspolitiikka

Kertomuksessa todetaan, että *komissiolla on suuria määriä dataa YMP:n suunnittelua, seurantaa ja arviointia varten*.¹ Tämä data on tulosta aiemmista ja nykyisistä pyrkimyksistä kerätä monenlaista dataa, jota on käytetty laajasti yhteisen maatalouspolitiikan syklin eri vaiheissa. YMP:n poliittiset tavoitteet ovat muuttuneet, jotta se voisi vastata viimeisten 60 vuoden aikana esiin tulleisiin uusiin haasteisiin (joita ovat muun muassa elintarviketurva, elintarviketurvallisuus, ympäristö ja ilmasto) ja kansalaisten odotuksiin. Siksi myös datatarpeet ovat muuttuneet ja laajentuneet koskemaan myös muita näkökohtia, kuten maataloutta ja ympäristöä koskevia muuttujia, päästöjä ja bioenergiaa.

2. Vähäisestä datavajeesta huolimatta komissiolla on riittävästi tietoa, joiden pohjalta se voi laatia vaikutustenarvioinnin ja ehdottaa tarkoituksenmukaisia toimintapolitiikkoja

Vaikka tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa vahvistetaan, että komissiolla on hallussaan suuri määrä dataa YMP:n suunnittelua, seurantaa ja arviointia varten, siinä mainitaan myös muutamia parannuskohteita. Komissio yhtyy tähän arvioon. Vaikka komissiolla onkin suuri määrä asiaa koskevaa dataa, kuten kertomuksessa todetaan, se on kuitenkin seuraavin keinoin pyrkinyt jatkuvasti käsittelemään niitä harvoja aloja, joilta dataa on vaikeampi saada:

- kannustetaan jäsenvaltioita keräämään tätä dataa
- yhteisrahoitetaan tilastojen keruuta (esim. maatalouden kirjanpidon tietoverkko (FADN), maatilojen rakennetutkimus / integroitu maatilatutkimus (FSS/IFS), maankäytön ja maapeitteen tilastollinen pinta-alatutkimus (LUCAS))
- ostetaan data-aineistoja
- käytetään resursseja jäsenvaltioiden datan jakamisen helpottamiseksi
- luodaan räätälöityä tutkimus- ja innovointitoimintaa ja
- käytetään välityspalvelimia ja mallinnusvälineitä.

Tilintarkastustuomioistuimen mukaan datavaje koskee muun muassa kotitalouksien tuloja, sillä komissio ei kerää yksityiskohtaisia tietoja maatalouskotitalouksien muista tulonlähteistä.

¹ Ks. tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen kohdat 16–21.

Vastauksena tilintarkastustuomioistuimen viimeaikaisiin erityiskertomuksiin² komissio viittasi tähän datan keruuseen liittyvään, komission näkemyksen mukaan epäsuotuisaan kustannus-hyötyanalyysiin, jota varten tarvittavan datan keruuta jäsenvaltiot vastustivat voimakkaasti.

Näin ollen komissio katsoo, että sillä olevan asiaa koskevan datan suuren määrän (ja jäljellä olevan datavajeen paikkaamisen) ansiosta sillä on riittävästi tietoa vaikutustenarvioinnin tekemistä ja tarkoituksenmukaisten toimintapolitiikkojen ehdottamista varten.

3. Maatalouden kirjanpidon tietoverkko on yksi keskeisistä dataresursseista

Maatalouden kirjanpidon tietoverkko kuuluu AGRI-pääosaston keskeisiin dataresursseihin ja tietojärjestelmiin. Se on yksi AGRI-pääosaston tärkeimmistä datakokoelmista. Siihen kerätään yksittäistä dataa, sitä käytetään laajasti, ja se on olennainen toimintapoliittisen syklin eri vaiheissa (vaikutustenarviointi, toimintapolitiikan täytäntöönpano, arviointi). Siirtyminen maatalojen kestävyttä koskevaan tietoverkkoon on merkittävä edistysaskel AGRI-pääosaston datan saatavuudessa, ja sen tarkoituksena on nimenomaan paikata merkittävää datavajetta kestävyteen liittyvien ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien alalla. Siirtymisen yhteydessä toteutetaan myös kattava nykyaikaistaminen ja parannetaan datan jakamista. Lisäksi kerättyjä tietoja hyödynnetään neuvonnan ja vertailuanalysien tarjoamisessa viljelijöille.

4. Kyselytutkimuksista yksityiseen anturidataan

Uusien teknologioiden ansiosta voidaan koota ennennäkemätön määrä dataa antureiden ja muiden esineiden internetiä käyttävien laitteiden kautta. Hyödyntämällä kaikkein merkityksellisintä dataa voidaan edistyä merkittävästi nykyisen tietovajeen paikkaamisessa ja mahdollisesti korvata nykyisin käytettävät työlääät ja kalliit kyselytutkimukset. Komissio on kahden viime vuoden aikana hyväksynyt datahallintoa ja datan jakamista koskevia säädösehdotuksia (kuten datahallintosäädös ja datasäädös), joiden tarkoituksena on tarttua tämän massadatan tarjoamiin hyödyntämättömiin mahdollisuuksiin. Edistyminen näiden uusien datalähteiden käytössä ei tapahdu itsestään, vaan se edellyttää kannustimien, infrastruktuurien ja kaikkia osapuolia hyödyttävien ratkaisujen luomista.

Komissio ehdotti vuonna 2019 Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kumppanuutta, jonka aiheena on tiedon maatalous (Agriculture of Data). Kumppanuuden tavoitteena on yhdistää julkiset ja yksityiset edut maatalousdatan käyttöön, uudelleenkäyttöön ja hyödyntämiseen sekä dataan perustuvien ratkaisujen tarjoamiseen.

Lisäksi komissio on parhaillaan perustamassa yhteisiä data-avaruuksia myös maataloudessa, jotta voidaan kehittää turvallinen ja luotettava data-avaruus, jonka avulla maatalousala voi jakaa ja saada dataa avoimesti ja parantaa taloudellista ja ympäristötehokkuuttaan. Tämän data-avaruuden ensisijaisena tavoitteena on palvella yksityisiä toimijoita (kuten viljelijöitä ja konevalmistajia mutta myös siemenalan yrityksiä, vakuutusenantajia ja pankkeja) ja laajempaa digitaalitaloutta uusien palvelujen tuottamiseksi. Tietystä datasta voisi olla hyötyä myös päätöksenteossa. Komissio on hiljattain julkistanut koordinointi- ja tukitoimea koskevan pyynnön. Tarkoituksena on tutkia mahdollisia vaihtoehtoja ja lähestymistapoja tulevan data-avaruuden käyttöönottoa varten yhdessä sidosryhmien ja jäsenvaltioiden kanssa. Koordinointi- ja tukitoimen tulosten odotetaan valmistuvan vuonna 2024.

² Esim. SR 01/2016 ja SR 10/2018.

5. Euroopan tilintarkastustuomioistuin pitää hyvänä käytäntönä, että dataan tarjotaan keskitetty pääsy

Komissio on tyytyväinen tilintarkastustuomioistuimen myönteiseen arvioon saavutuksista, jotka liittyvät suuren datamäärän antamiseen yleisön saataville AGRI-pääosaston maatalouselintarvikkeiden dataportaalin³ kautta. Pyrkimystä kerätä ja käyttää merkityksellistä dataa, myös kehittyneillä menetelmillä, kuten suurilla maatalousekonomisilla malleilla, täydennetään pyrkimyksellä saattaa merkityksellisin data yleisön saataville. Tämä tehdään selkeiden visualisointien ja datan lataamiseen tarkoitettujen käyttäjäystävällisten rajapintojen avulla, ja näin mahdollistetaan myös laitteiden välinen viestintä ja matkapuhelinten/tablettien käytettävyys.

III. KOMISSION VASTAUKSET TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN SUOSITUKSIIN

1. Suositus 1 – Laaditaan kehys yhdenmennyshallinto- ja valvontajärjestelmään perustuvan eritellyn datan käytölle

Komissio hyväksyy suosituksen 1 ja jatkaa työtään oikeudellisen, teknisen ja hallinnollisen kehyksen luomiseksi. Kehyksen puitteissa jäsenvaltioissa voidaan jakaa ja käyttää uudelleen yhdenmennyshallinto- ja valvontajärjestelmästä ja muista datalähteistä peräisin olevaa dataa vuotuisten tuloksellisuuskertomusten datan lisäksi. Tätä dataa voidaan hyödyntää toimintapolitiikan seurannassa ja arvioinnissa.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: 2024

2. Suositus 2 – Lisätään datalähteiden hyödyntämistä ja kehitetään niitä toimintapoliittisten tarpeiden täyttämiseksi

a) Hyödynnetään olemassa olevaa dataa enemmän ottamalla huomioon uudet datalähteet tai yhdistämällä olemassa olevia datalähteitä

Komissio pyrkii jatkuvasti käyttämään uudelleen muita tarkoituksia varten kerättyä dataa. Siksi komissio hyväksyy suosituksen 2 a), jonka mukaan olemassa olevia datalähteitä (kuten hallinnollista dataa ja tilastollisia tutkimuksia sekä Copernicus-dataa) on hyödynnettävä enemmän ottamalla huomioon uudet datalähteet tai yhdistämällä olemassa olevia datalähteitä.

b) Tutkitaan mahdollisuutta käyttää korvaavia muuttujia tai epäsuoria datalähteitä, jos suorien lähteiden käyttö ei ole mahdollista keskeisten indikaattoreiden tai näkökohtien arvioinnissa

Komissio hyväksyy suosituksen 2 b) ja jatkaa edistyneempien menetelmien kehittämistä sopivien korvaavien muuttujien ja muiden menetelmien määrittämiseksi.

³ <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/home.html>

c) Arvioidaan mahdollisuutta käyttää tilan koneita koskevaa dataa laajemmassa mittakaavassa

Komissio hyväksyy suosituksen 2 c) arvioida mahdollisuutta käyttää tilan koneita koskevaa dataa laajemmassa mittakaavassa. Komissio aikoo edelleen tutkia ja käyttää saatavilla olevaa tilan koneita koskevaa dataa ja kehittää tiedonharavointivälineitä.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: 2025